

Kartlegging av dragehode på Fornebu i Bærum i 2022

Langoddveien 6, 7V og 8, samt Langoddveien S
og Langoddveien/Snarøyveien

Kjell Magne Olsen

Kartlegging av dragehode på Fornebu i Bærum i 2022. Langoddveien 6, 7V og 8, samt Langoddveien S og Langoddveien/Snarøyveien

Forfattere: Kjell Magne Olsen

Publisert: 15.11.2022

Antall sider: 16 sider

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Statsforvalteren i Oslo og Viken, klima- og miljøvernavdelingen

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Olsen, K.M. 2022. Kartlegging av dragehode på Fornebu i Bærum i 2022. Langoddveien 6, 7V og 8, samt Langoddveien S og Langoddveien/Snarøyveien. Biofokus rapport 2022-120. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Store: Langoddveien 8 og Langoddveien/Snarøyveien. Små: dragehoder fra tre av lokalitetene. Foto: Kjell Magne Olsen.

Biofokus rapport 2022–120

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-154-7

Gaustadalléen 21

NO-0349 OSLO

Org.nr: 982 132 924

post@biofokus.no

www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Statsforvalteren i Oslo og Viken, klima- og miljøvernavdelingen v/Øystein Røsok foretatt en kartlegging og telling av dragehode i fem områder ved Fornebu i Bærum i 2022. Ingen av lokalitetene er de samme som ble kartlagt i 2021. Undertegnede har vært prosjektansvarlig og ansvarlig for både feltarbeid og utarbeidelse av rapport. Vi takker for oppdraget og godt samarbeid med oppdragsgiver i prosjektperioden

Oslo, 15. november 2022

Kjell Magne Olsen

Fra lokalitet Langoddveien 8. Både dette og andre fotografier i rapporten er tatt av Kjell Magne Olsen.

Innhold

1	Innledning	5
1.1	Bakgrunn	5
1.2	Oppdrag og undersøkelsesområde.....	5
2	Metode	7
2.1	Feltkartlegging	7
2.2	Kartfesting	7
3	Resultater.....	7
3.1	Forekomster og antall planter	7
4	Diskusjon	13
5	Referanser	15

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Dragehode er en prioritert art med egen handlingsplan. Den fikk egen forskrift som prioritert art 20. mai 2011. Statsforvalterne følger opp handlingsplanen innenfor sitt fylke. En viktig del av oppfølgingen er å kartlegge arten og kvalitetssikre tidligere registreringer av arten. Det er bl.a. viktig å sjekke eldre registreringer for å avklare nøyaktig lokalisering og status for forekomsten. Funn av arten skal publiseres i Artskart.

1.2 Oppdrag og undersøkelsesområde

Biofokus skulle på vegne av Statsforvalteren i Oslo og Viken kartlegge og telle dragehode i fem områder ved Fornebu i Bærum (figur 1–3). På alle lokaliteter skulle forekomster av dragehode kartfestes så nøyaktig som mulig, og antall dragehodeplanter og antall blomstrende skudd skulle telles opp så nøyaktig som praktisk mulig. Tallene skulle delvis også sammenliknes med tidligere tellinger i områdene.

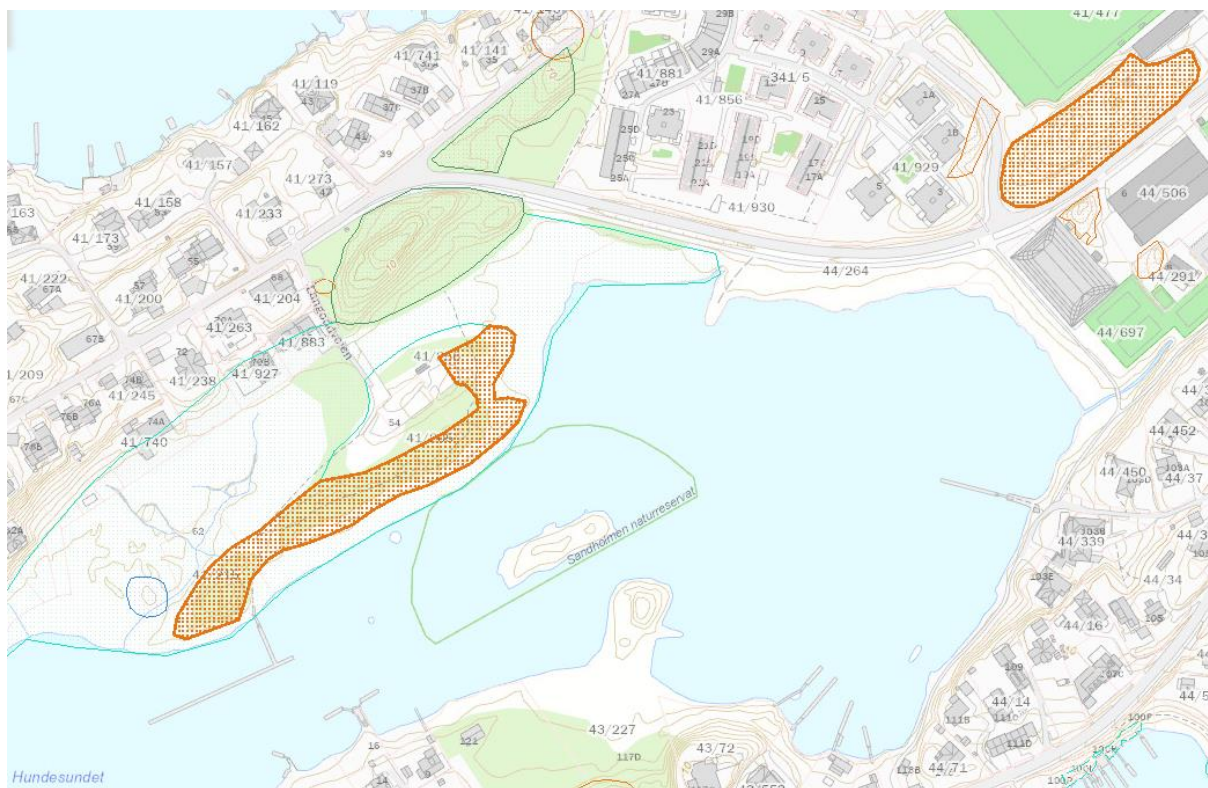
BN00046240, Langoddveien 6

BN00046242, Langoddveien 7 V (utsatt for gresstrimming i 2021)

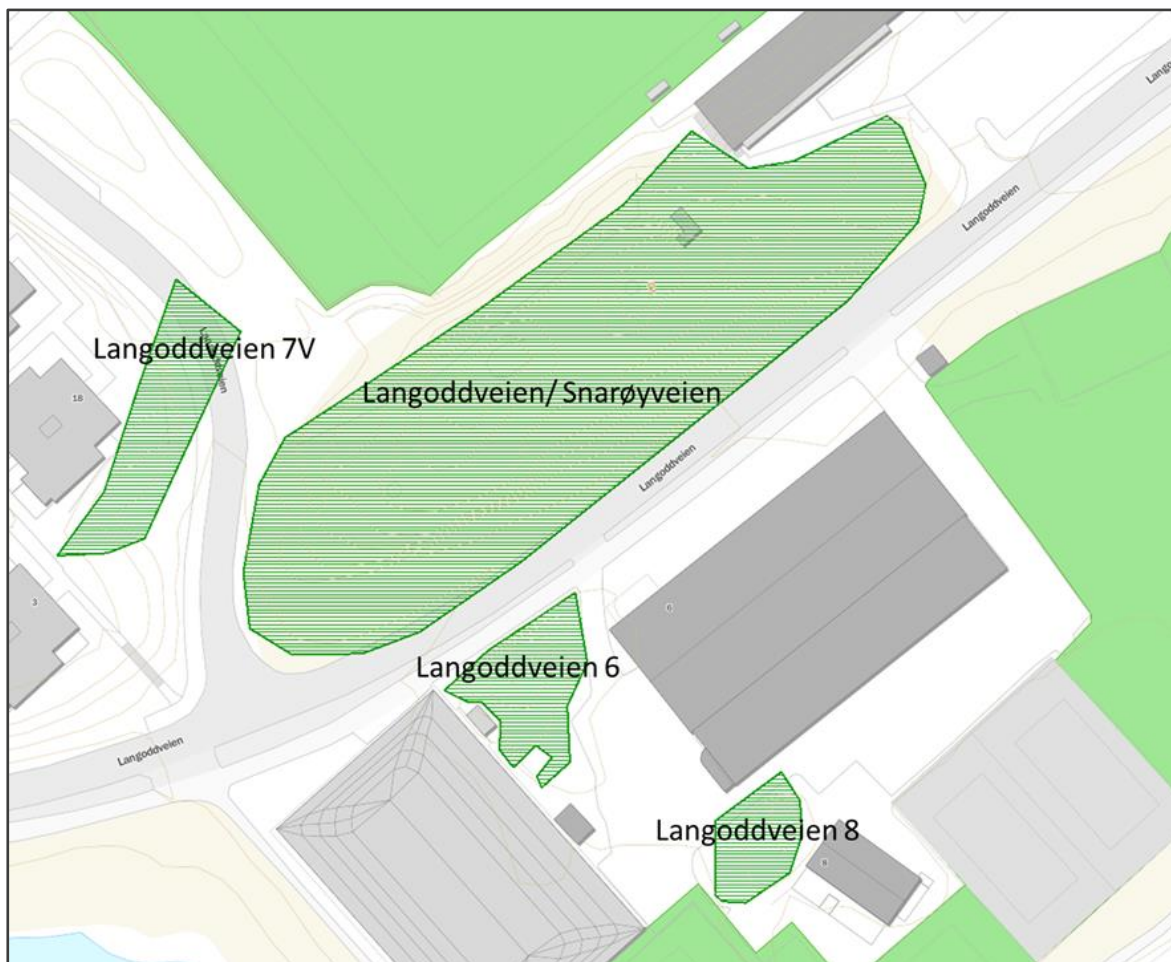
BN00046241, Langoddveien 8

BN00046424, Langoddveien/Snarøyveien

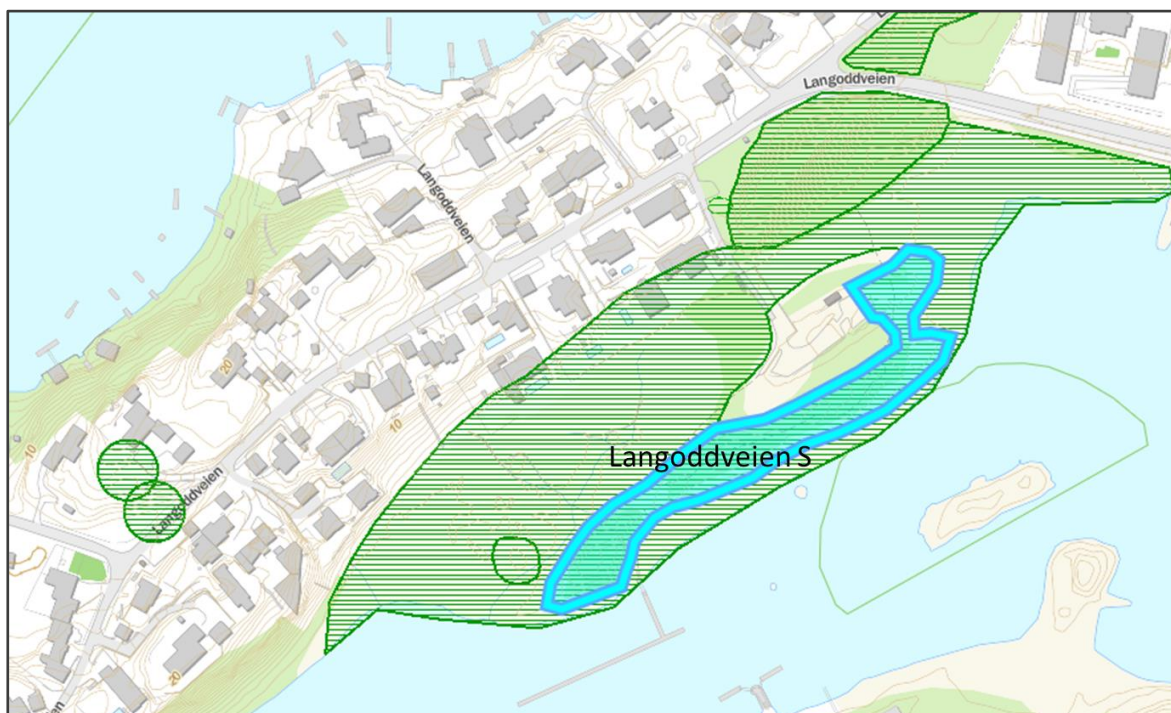
BN00046121, Langoddveien S (nord for Hundesundet)

Figur 1. De fem undersøkelsesområdene er her markert med oransje polygoner. Se detaljer i fig. 2–3.

Figur 2. Oversikt over de fire lokalitetene ved Langoddveien 6, 7 og 8. Grønn skravur er naturtypeområdene fra Naturbase, og dermed også prosjektets undersøkelsesområder.

Figur 3. Lokaliteten ved Hundesundet. Det er flere naturtyper i dette området, og prosjektets undersøkelsesområde er innringet i blått.

2 Metode

2.1 Feltkartlegging

Feltarbeidet ble utført 9. juni 2022, under fine kartleggingsforhold og med dragehodeplantene i fin blomst. I hvert område ble enkeltplanter og større forekomster kartfestet, og det ble for hvert område talt eller estimert både antall planter og antall blomstrende skudd. Som blomstrende skudd er talt kun skudd som blomstret på undersøkelsestidpunktet, og dette kan ha blitt noe større utover i blomstringsperioden (men det var ingen skudd som allerede var avblomstret). Alle forekomster ble fotografert.

2.2 Kartfesting

Forekomstene er lagt inn i Biofokus' databaseverktøy (BAB), som er direkte knyttet opp mot GBIF og Artskart, og de er tilgjengelige der, inkludert kommentarer om antall planter og antall blomstrende skudd (om man går inn på 'Se fullvisning av detaljer'). Alle forekomster er plottet som punkter i Artskart, men koordinatpresisjonen angir nokså nøyaktig forekomstenes utstrekning.

Kartene i denne rapporten er produsert ved hjelp av kartverktøyet Qgis (<https://www.qgis.org/en/site/>).

3 Resultater

3.1 Forekomster og antall planter

Nedenfor presenteres i tabell og kart hvor de ulike forekomstene av dragehode var å finne i 2022, og hvor mange planter / blomstrende skudd hver av dem inneholdt.

Liste over kartfestete forekomster av dragehode i de fem undersøkelsesområdene i 2022. Id-numrene kan gjenfinnes på kartene nedenfor.

id	Lok.	Ant. pl.	Ant. bl. sk.	J.nr. BAB	Foto (j/n)
1	Langoddveien 7 V	1	0	715962	j
2	Langoddveien/Snarøyveien	21+	66+	716037	j
3	Langoddveien/Snarøyveien	1	9	716038	j
4	Langoddveien/Snarøyveien	10+	14+	716039	j
5	Langoddveien/Snarøyveien	1	4	716040	j
6	Langoddveien/Snarøyveien	11+	54+	716041	j
7	Langoddveien 6	ca. 80	ca. 200	723443	j
8	Langoddveien 8	9	ca. 20	723470	j
9	Langoddveien S	7+	ca. 70	723533	j

Langoddveien 7 V. Tallet foran semikolon er id-nummeret, jf. tabellen over, tallet til venstre for skråstreken er antall planter, mens tallet etter skråstreken er antall blomstrende skudd (en "+" indikerer at tallet er et minimumsestimat).

Et par bilder fra forekomsten ved Langoddveien 7 V. Den eneste planten som ble funnet her var ikke i blomst (bildet til høyre), og befant seg omtrent der den lille prikken er satt på bildet til venstre.

Langoddveien/Snarøyveien. Se forklaring under Langoddveien 7 V.

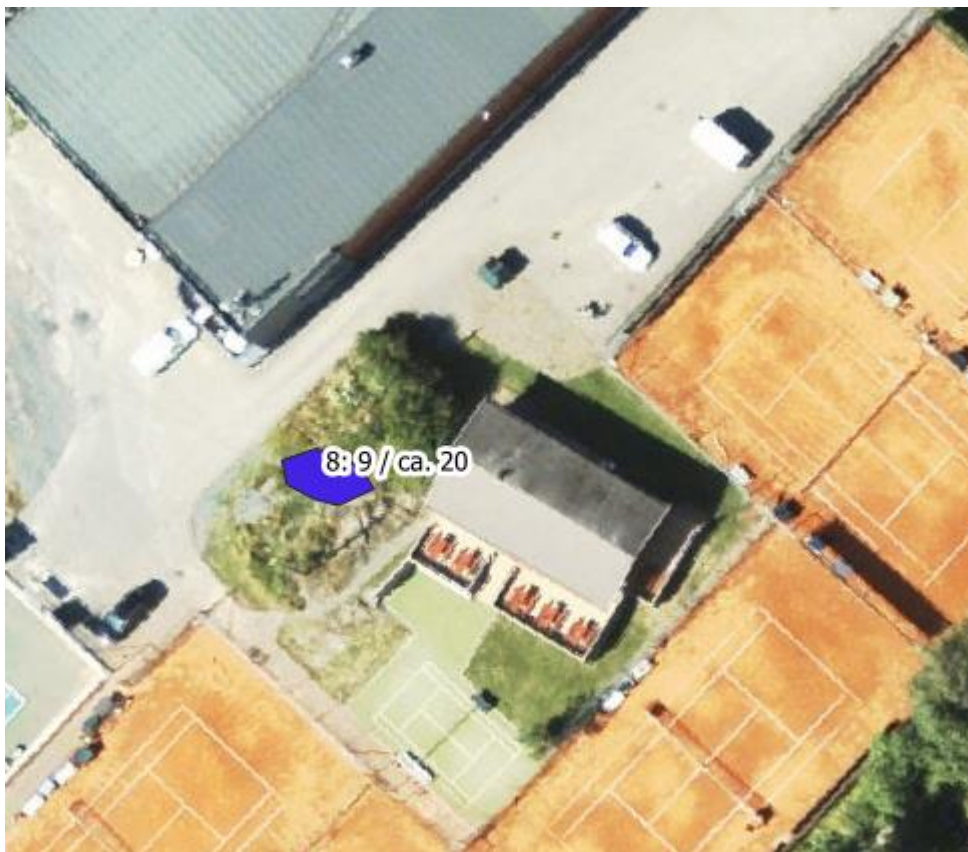
Et par bilder fra Langoddveien/Snarøyveien. Her er det fem mer eller mindre separate forekomster av dragehode. Bildet til venstre er fra forekomst (id-nummer) 4, sett mot sørøst og bildet til høyre fra forekomst 6, sett mot vest, med Langoddveien 7 i bakgrunnen.

Langoddveien 6.

Et par bilder fra Langoddveien 6. Til venstre et oversiktsbilde sett mot øst, til høyre fra toppartiet sett mot nordøst.

Langoddveien 8.

Et par bilder fra Langoddveien 8. Til venstre et oversiktsbilde sett mot nordøst. Bildet til høyre et bilde som viser at dragehodeplanter er i ferd med å vokse opp i det området som for en tid tilbake ble påfylt masser, men som senere har blitt fjernet. Det står også noen få planter i blomst i de mindre berørte delene av arealet (eksempelvis bildet på forordsiden i denne rapporten).

Langoddveien S.

Et par bilder fra Langoddveien S. Til venstre den sørvestligste delen av undersøkelsesområdet sett mot sørvest, med den lille lommen med dragehodeplanter omtrent midt i bildet, til høyre den lille lommen sett mot nordøst.

4 Diskusjon

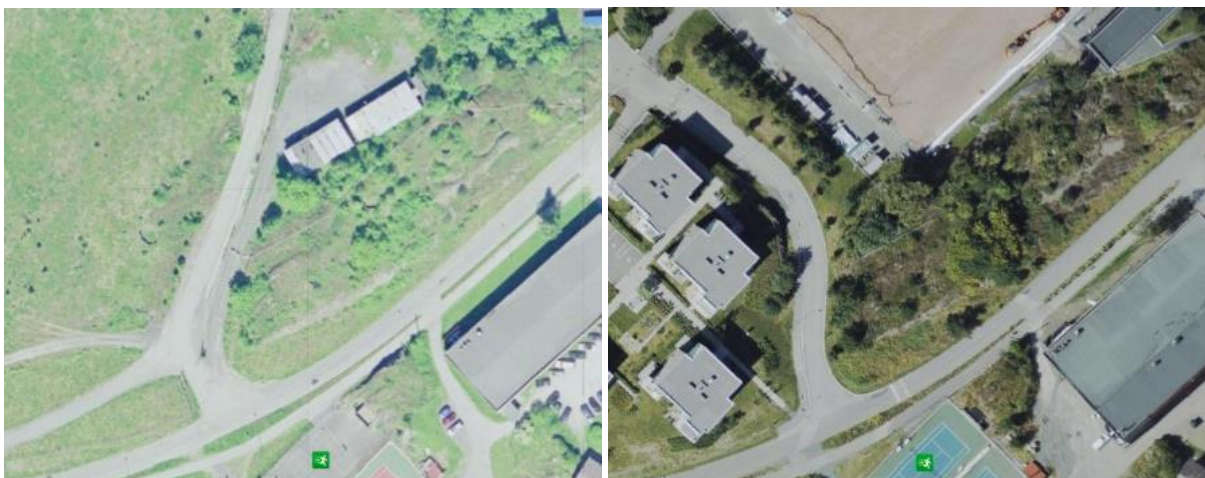
Her knyttes først og fremst noen kommentarer til de undersøkte områdene:

Langoddveien 6. Her kan den aller sørligste delen av lokaliteten utelates fra naturtypeområdet, da dette ikke lenger har kvaliteter som tilsier at det bør være med (og har kanskje heller aldri hatt det), se avgrensning på kartet nedenfor.

Langoddveien 6. Her bør avgrensingen av naturtypeområdet justeres, slik at delen sør for den blå streken utelates. Dragehodebestanden berøres ikke av dette.

Langoddveien 7 V. Her skal det i 2021 ha vært foretatt en gresstrimming som ble mistenkt å være ufordelaktig for dragehodebestanden i området. I naturtypebeskrivelsen i Naturbase står det «forholdsvis tett med dragehode», så bestanden er åpenbart desimert siden 2006, men siden det ikke foreligger konkrete tellinger fra perioden mellom 2006 og 2021, så er det vanskelig å vurdere hvorvidt en gresstrimming i 2021 har hatt konsekvenser. Bestanden kan (sannsynligvis) ha vært betydelig desimert allerede før det (se flyfotografier nedenfor). Det står en del trær langs veien, øst og sør for den lille dragehodeplanten som ble funnet i 2022, og disse har etter hvert blitt så høye at de skygger for solen en stor del av dagen. En bør vurdere om noen av disse skal kuttes ned.

Utsnitt av nøyaktig det samme området, med Langoddveien 7 til venstre i bildene, fra hhv. 2004 og 2019. En ser at området Langoddveien/Snarøyveien har holdt seg nokså uforandret, mens området ved Langoddveien 7 er betydelig påvirket. En ser også at trærne som nå skygger for dragehoden har vokst betydelig i denne perioden.

Langoddveien 8. I deler av dette området ble det relativt nylig påført masser (jord og grus?), men disse har i ettertid blitt fjernet (så godt som). Fremdeles ligger et tynt lag med jord over den opprinnelige vegetasjonen, men mange planter har klart å spire opp gjennom dette laget, se bilder nedenfor.

Langoddveien 8. I nedre del av bildet til venstre, og i hele bildet til høyre, sees fremdeles rester etter massene som ble påført. En ser også at mye vegetasjon har begynt å vokse gjennom massene, og en kan anta at vegetasjonen etter hvert tar seg opp igjen. Både dragehode og knollmjørdurt er på vei tilbake, men dessverre også fremmedarter som bl.a. syrin.

Langoddveien/Snarøyveien. Det var mistanke om gjengroing i dette området, men ut fra undersøkelsen i 2022 synes dette å ikke være noe stort problem i de mer grunnlendte delene av området, dvs. der hvor dragehoden vokser. Det flate arealet helt nede langs veien på sør- og østsiden er imidlertid sterkt infisert av fremmedarter, som bl.a. russekål, men her er det uansett ikke brukbare vokseforhold for dragehode.

Arealene nede langs Langoddveien er betydelig infisert av fremmedarter, først og fremst russekål.

Langoddveien S. Her skal det i 2006 ha befunnet seg «to til tre» populasjoner av dragehode, hvorav én var forholdsvis stor (Blindheim og Olsen 2006). I 2021 skal det av Marit Mjelde ha vært talt 75 «dragehoder», uten spesifisering av antall delpopulasjoner eller om det er planter eller blomstrende skudd som er talt. Ut fra kartleggingen i 2022 synes det dog klart at det må ha vært blomstrende skudd som ble talt i 2021, og også at de én til to mindre delpopulasjoene fra 2006 nå er utgått (eller kun eksisterer som meget små og sterile, og som unngikk å bli registrert i 2022). Antallet blomstrende skudd i 2022 var ca. 70, så det ser ut til å samsvare veldig bra med tallet fra 2021.

5 Referanser

Blindheim, T. og Olsen, K.M. 2006. Status for naturverdier på Fornebu og Snarøya 2006 med særskilte vurderinger av utbygging nord for Hundsund. Siste Sjanse rapport 200-8.
http://lager.biofokus.no/sis-rapport/sistesjanserapport_2006-8.pdf

Biofokus

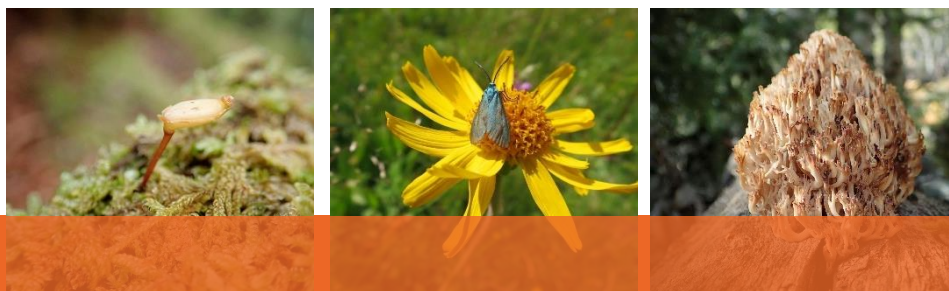
– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2022–018
ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8449-054-0

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no